Sveriges Ingenjörer

Vad är en kontaktperson och hur blir du kontaktperson?

Vad är en kontaktperson?

En kontaktperson är en medlem som har status som lokal förtroendevald vid ett företag som har tecknat kollektivavtal, vars huvudsakliga uppgift är att företräda medlemmarna på arbetsplatsen. Kontaktpersonen har därmed samma mandat som en Akademikerförening. Det innebär bl.a. att den primära förhandlingsskyldigheten som arbetsgivaren har enligt MBL 11 § ska fullgöras gentemot kontaktpersonen och att kontaktpersonen kan påkalla förhandling enligt MBL 12 §, m.m. Även informationsskyldigheten enligt MBL 19 § gäller då gentemot dig som kontaktperson och samma sak beträffande kollektivavtalsfrågor.

Med tanke på detta mandat så är det essentiellt att den som är kontaktperson kommunicerar med medlemmarna på samma sätt som en Akademikerförening ska göra. Det innebär t.ex. att du som kontaktperson regelbundet bör efterfråga uppgifter om vilka som är medlemmar hos Sveriges Ingenjörer och andra Saco-anslutna förbund (se www.saco.se), skicka e-post till medlemmarna och anordna medlemsmöten.

Kom ihåg att alltid skicka e-post till medlemmarna ”blint”, dvs med förslagsvis dig själv som synlig mottagare och övriga som hemlig kopia, då det finns medlemmar som inte vill vara offentliga med sitt medlemskap.

En kontaktperson kan utses av förbundet sådana gånger som det finns ett litet medlemsantal (<8) på arbetsplatsen, eller som ett led i en process att etablera en Akademikerförening.

Finns det alltså åtta eller fler medlemmar på företaget, så rekommenderar förbundet alltid att en Akademikerförening etableras för att säkerställa maximalt medlemsinflytande lokalt genom att det är medlemmarna som har det slutliga mandatet att tillsätta de förtroendevalda. Hur man bildar en Akademikerförening beskrivs på www.akademikerforening.se.

Hur utses kontaktpersonen och vad mer finns det att tänka på?

Det är det kollektivavtalstecknande förbundet som utser en kontaktperson, till skillnad från när en Akademikerförening etableras. Då är det medlemmarna i de Saco-anslutna förbunden som bildar en förening och utser styrelse. Vilka medlemmar det rör sig om kan variera beroende på sektor, alltså om arbetsgivaren finns inom kommunal, privat eller statlig sektor.
Detta är viktigt, inte minst om en kontaktperson vill lämna över till en annan. En kontaktperson kan inte själv utse sin efterträdare, utan då ska ni kontakta förbundet. Kontaktpersonen kan vara medlem i Sveriges Ingenjörer, men beroende på avtalsområde även hos andra Saco-anslutna förbund. Detsamma gäller styrelseledamöter i Akademikerföreningar.

De uppgifter som registreras hos förbundet för kontaktpersoner är: namn, personnummer, arbetsgivare (namn och organisationsnummer), hemadress, e-post, telefon samt förbundstillhörighet (om annan än Sveriges Ingenjörer).

När vi registrerat dig som kontaktperson får du ett brev med bekräftelse på registreringen och annan information, till exempel vilka andra förbund som kan vara relevanta att kontakta beträffande medlemmar.

Som nybliven kontaktperson måste du också informera arbetsgivaren, eftersom Förtroendemannalagen inte blir tillämplig förrän så har skett (FML, 1 §, 3 st). Det gäller självklart också för en Akademikerförening att arbetsgivaren så snart som möjligt får kännedom om samtliga som har status som förtroendevalda (styrelseledamöter, eller kontaktpersoner).

Därefter ska du kontakta alla medlemmar på arbetsplatsen och berätta att du är utsedd som kontaktperson. Är du ensam kontaktperson på ett företag med åtta eller fler medlemmar, så rekommenderar förbundet att du alltid anger att målet är att en Akademikerförening ska etableras, alternativt att minst ytterligare en kontaktperson utses efter att ha haft kontakt med förbundet, men att det ändå framgår att du har ett lokalt mandat att företräda medlemmarna tills annat beslutas (än en gång, detta gäller enbart företag som har kollektivavtal). Det kan inte nog betonas att du som kontaktperson har en skyldighet att företräda medlemmarna lokalt, så det första som ska göras när du är utsedd som kontaktperson är att efterfråga vilka som är medlemmar.

Vi rekommenderar också att du kontaktar någon av de branschansvariga ombudsmännen.

Hur får jag uppgifter om vilka som är medlemmar?

Den bästa metoden är att få en lista av arbetsgivaren med namn och personnummer. Listan skickar du till forhandling@sverigesingenjorer.se

Du kan också, efter att ha erhållit status som kontaktperson, logga in på Sveriges Ingenjörers hemsida för att hämta uppgifterna om medlemmar: Men observera att där visas enbart medlemmar i Sveriges Ingenjörer. På många företag och beroende på avtalsområde så bör du kontakta även andra Saco-anslutna förbund (Akavia, Naturvetarna, Akademikerförbundet SSR, DIK, SRAT, m.fl.) och efterfråga en medlemssökning utifrån arbetsgivarens organisationsnummer.

Förutsättningar för att en kontaktperson ska kunna verka

Observera att en kontaktperson, precis som en Akademikerförening, endast kan förhandla lokalt om arbetsgivaren har tecknat kollektivavtal. En viktig aspekt av detta är att Förtroendemannalagen endast är tillämplig när företaget har tecknat kollektivavtal. Lagen reglerar bl.a. rätt till ledighet med full betalning och rätt till ledighet beträffande det fackliga uppdraget, m.m.

I vissa fall kan dock en förening/kontaktperson på ett företag utan kollektivavtal tilldelas mandat att förhandla, men då är det förbundet som beslutar att så sker. Förbundet rekommenderar alltid att i de fall Akademikerföreningar bildas på företag utan kollektivavtal, att den huvudsakliga lokala intressefrågan bör vara att verka för att

Sveriges Ingenjörer

företaget tecknar kollektivavtal. I övrigt kan man fungera som informationsmottagare enligt MBL § 19 a och § 20 i samband om hur verksamheten utvecklas ekonomiskt och produktionsmässigt, samt om riktlinjerna för personalpolitiken.

Under förutsättning att det centrala kollektivavtalet så tillåter kan man teckna lokala kollektivavtal i de frågor som specificerar att så är möjligt. Informera alltid den branschansvarige ombudsmannen när sådana tecknas och konsultera helst denna innan det lokala kollektivavtalet tecknas.

Facklig utbildning

Det är en självklar målsättning att samtliga förtroendevalda under det första verksamhetsåret ska delta i en facklig grundkurs. Efter registreringen av dig som kontaktperson har du också status som förtroendevald och behörighet till hela avsnittet för förtroendevalda på förbundets webbplats och kommer åt hela kursutbudet.

Grundkurserna är i första hand tredagarskurser och anordnas på flera håll i landet. Välj ett tillfälle som är anpassat efter den sektor du är kontaktperson inom (privat, statlig, kommunal). Observera att det är mycket viktigt att du tillsammans med din chef planerar i god tid inför utbildningen så att du verkligen kan delta när så blir dags.

Förutom grundkurserna erbjuds många specialkurser, om till exempel jämställdhet, löneförhandling, förhandlingsteknik, arbetsmiljö och mycket annat. Vid behov kan s.k. avropsutbildning anordnas, vilket innebär att en föreningsutvecklare eller ombudsman kan komma ut till er och hålla en komma-igång-utbildning under en halv-, eller heldag.

”Men vi medlemmar har ju röstat fram en lokal kontaktperson, hur ska vi göra då?”

Bra – ni har förstått vikten av förankring bland medlemmarna och det ska ni ha en eloge för. Men det ändå förbundet som slutligt utser kontaktpersonen /kontaktpersonerna, vilket innebär att det rent formellt också är förbundet som kan avsätta en kontaktperson. Bifoga gärna resultatet från en sådan medlemsomröstning när du kontaktar förbundet, med uppgifter om namn och medlemsförbund för de medlemmar som har röstat i frågan och förstås hur själva röstningen har utfallit.

Än en gång, vi rekommenderar i första hand att en Akademikerförening ska bildas (med åtta eller fler medlemmar), med tanke på det stora mandat en förtroendevald har lokalt. När en Akademikerförening bildas så måste minst tre ledamöter utses vid ett konstituerande årsmöte (ordförande, samt två ledamöter) och stadgar för föreningen måste antas.

När en Akademikerförening etableras blir det mycket tydligare reglerat vad som gäller för er medlemmar i samband med i lokalfackliga frågor och mycket större möjligheter för de förtroendevalda att verka i de frågor som betyder mest för medlemmarna lokalt i och med att ni blir fler som är aktiva. I andra hand så rekommenderar vi att helst minst två kontaktpersoner utses, då många frågor är så komplicerade att man bör kunna dryfta det hela med någon annan som har kunskap om verksamheten och som man de facto får dela med sig informationen till. Som kontaktperson kan du också alltid kontakta Rådgivningen för att diskutera svåra frågor.

Sveriges Ingenjörer

Har du frågor?

Rådgivningen

Välkommen att kontakta rådgivningen, telefon 08-613 80 00, alternativt via e-post till forhandling@sverigesingenjorer.se

Rådgivningen är öppen dagtid måndag-fredag med lunchstängt 11.30-12.30. Ange alltid medlemsnummer, eller personnummer, när du kontaktar oss.

Föreningsutvecklare

Föreningsutvecklarna arbetar heltid med att stötta medlemmar och förtroendevalda som är nyfikna på att det ska finnas förtroendevalda inom respektive avtalsområde. Hör gärna av dig till oss via kontakt@akademikerforening.se.